

FAKTATEKST TIL POWERPOINT

Bilde 1

MILJØAGENTENE

VALG OG KLIMAENDRINGER

I uke 1 skal vi snakke om valg og klimaendringer

Bilde 2

MILJØAGENTENE

GRUBLESPORSMÅL:

- Hvorfor snakker så mange om klimaendringer?
- Hvorfor må vi ta vare på jorda vår?
- Hva kan du være med på å bestemme?
- Når må de voksne lytte til deg?

Grublespørsmål: Hvorfor snakker så mange om klimaendringer? Hvorfor må vi ta vare på jorda vår? Hva kan du være med på å bestemme? Når må de voksne lytte til deg?

Bilde 3

MILJØAGENTENE

Det er forskjell på vær og klima. Været er det du kan se ut av vinduet hver dag. Du kan registrere været ved å måle gradene, vindstyrken og notere hvor mye regn eller snø det har kommet i løpet av en dag. Klima er et gjennomsnitt av været målt over lang tid. Det går ikke an å se om klimaet endrer seg fra dag til dag, eller fra måned til måned. Klima er gjennomsnitt av temperatur, nedbør og vind gjennom minst 30 år.

UKE 1, TRINN 5-7

Bilde 4

MILJØAGENTENE

Klimaspørsmål kan være global oppvarming. Da blir det varmere på kloden. Ekstremvær ved at vi har mer regn som fører til flom, oftere storm, orkan eller tørke. Ved bilkjøring blir det mer CO₂ i atmosfæren og derfor er det lurt å gå/sykle til skolen. Det er mange måter å minske CO₂ i atmosfæren på. Fornybare energikilder som blant annet vindmøller og solcellepanel gir lite CO₂. Det å ha en trygg skolevei er også et klimaspørsmål.

Bilde 5

MILJØAGENTENE

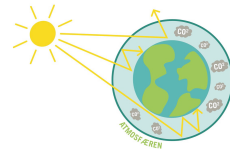

Karbondioksid (CO₂) er en livsviktig gass som vi puster ut og som plantene puster inn. I tillegg er CO₂ en gass som slippes ut i naturen når vi blant annet kjører bil. Det er mye mer CO₂ i atmosfæren nå enn tidligere. Det er 40 % økning fra 150 år tilbake.

Bilde 6

VARMERE TEMPERATUR

MILJØAGENTENE

Klimaet er i endring fordi det slippes ut mer drivhusgass i atmosfæren enn det som er naturlig. Et eksempel på drivhusgass (også kalt klimagass) er karbondioksid, CO₂. Men hva er Drivhuseffekten? Vi har et luftlag rundt jorda som heter atmosfæren. Atmosfæren passer på at jorda holder varmen, ved å holde på varmen fra solstrålene. Dette er bra, for uten atmosfæren hadde det blitt altfor kaldt for livet på jorda. Det er dette som kalles drivhuseffekten. I atmosfæren finnes det en del CO₂, og det er helt naturlig. Problemet er at vi slipper ut veldig mye CO₂ i tillegg til det som finnes naturlig i atmosfæren, og da blir drivhuseffekten mye sterkere! Dermed slipper mindre varme ut gjennom atmosfæren, jorden blir varmere og havet stiger.

Bilde 7

FAKTA OM UTSLIPP I NORGE

MILJØAGENTENE

Noen områder gir mer utslipp enn andre. Olje og gass har stort utslipp av CO₂, mens jordbruk og oppvarming av husene våre gir mindre utslipp.

Bilde 8

MILJØAGENTENE

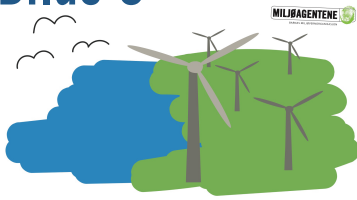
Noen byer har fått et soltre i parken. Et soltre er en sittegruppe med tak over. På taket er det montert solcellepanel. Solcellene fanger opp sollyset som blir til elektrisk strøm. Her kan man ta en pause og samtidig lade både telefon og el-sykkel i kontaktene ved sittegruppa. Et soltre slipper ikke ut CO₂ i atmosfæren. Kanskje du kan foreslå for ordføreren i din kommune om det er mulig å få til et soltre? Det er et klimaspørsmål.

MILJØAGENTENE

BARNAS MILJØVERNORGANISASJON

Bilde 9

Kanskje du har sett en slik vindmølle? Vinden blåser på bladene. Bladene går rundt og driver en motor som gir strøm. Vindmøller forurensar ikke. Men mange steder kan det ødelegge for fugleviv, reindrift og annen natur. Derfor er det mange meninger om det er lurt å ha vindmøller i Norge. Det er et klimaspørsmål.

Bilde 10

1. januar 2016 trådte FNs bærekraftsmål i kraft. FN har laget et felles mål om å stoppe klimændringene innen år 2030. Norge er også med her. FNs bærekraftsmål er en felles arbeidsplan for hele verden som består av 17 mål.

Bilde 11

FNs bærekraftsmål 13 har blant annet som mål å bekjempe global oppvarming og konsekvensene av det.

Bilde 12

GLOBALE SPØRSMÅL

I de internasjonale klimaforhandlingene har landene blitt enige om å begrense temperaturstigningen mellom 1850 og 2100 til 2 grader. Det er dette vi kaller togradersmålet. Parisavtalen er en internasjonal avtale om klimapolitikk. I avtalen har de bestemt å begrense temperaturstigningen til under 2 grader. Hvert enkelt land lovet å gjøre alt for å redusere klimautslipp. Noen land har lovet mer enn andre, men alt er bedre enn ikke noe.

Bilde 13

DET ER SNART VALG – MANDAG 13. SEPTEMBER

I Norge har alle norske statsborgere over 18 år stemmerett. Det betyr at vi kan velge hvem som skal styre kommunen vår, fylket vårt og landet vårt. I år er det stortingsvalg. Da bør vi lese og høre hva de ulike politiske partiene mener om viktige saker. Passe på at vi reiser på en miljøvennlig måte og sørge for at klimagassutslippene går nedover hvert år. Det er flere forskjellige partier, men alle er enige om å gjøre det beste for klima i verden.

Bilde 14

Selv om alle partier en enige om å gjøre det beste for klima, er de uenige om hvilken måte de kan gjøre dette på. Noen mener at vindmøller er det beste, mens andre mener vi fortsatt skal bruke mye olje til biler og busser.

Bilde 15

FNs Barnekonvensjon

Det er ikke bare voksne som har rett til å si sin mening. I FNs barnekonvensjon artikkel 8 heter det "Alle barn har rett til å si sin mening". Alle barn bør tenke på klima og miljø. Barna er de som er voksne om 20 - 30 år og som trenger et godt miljø uten forurensing.

Bilde 16

INGEN KAN GJØRE ALT, MEN ALLE KAN GJØRE LITT

"Ingen kan gjøre alt, men alle kan gjøre litt" er et kjent uttrykk som ofte blir brukt i miljøarbeid. Vi kan alle være med å bidra og lage oss gode vaner i hverdagen.

Bilde 17

HVA KAN JEG GJØRE?

Hva kan jeg gjøre for miljøet? Hva kan jeg gjøre for å redusere klimautslippene? Jeg kan fortelle hva jeg har lært om miljøet til andre. Da kan jeg tegne en tegning eller skrive en plakat. Jeg kan skrive brev til lokale politikere om hva jeg vet og komme med ideer til trygg skolevei. Jeg vet at jeg bør sykle eller gå til skolen. Jeg kan be de voksne sykle eller gå til butikken eller jobben. Jeg kan engasjere meg i ulike miljøspørsmål gjennom Miljøagentene og Barnas Klimapanel.